

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 252 (3116) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Franciaország gyarmati hadereje harcban áll az Egyesült Államok támadó haderejével

Pétain tábornagy-államfő megbélyegezte Roosevelttel lépését. Algirt feladták. Mindenütt leszerelték a disszidens mozgalmat. A francia minisztertanács kimondta a szakítást

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az Egyesült Államok szárazföldi, tengeri és légiereje a francia Észak-Afrika sok pontján partraszállt. Az Egyesült Államok csapatait legközelebb angol csapatokkal is megerősítik. Amerikai csapatok partraszálltak Nyugat-Afrikában is.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Vichybe éjjel után érkeztek meg az első hírek az amerikai támadásról. Nyomban felkeltették Pétain tábornagyot, aki még az éjszaka folyamán megszövegezte a Rooseveltnak küldött üzenetét. A francia rádió az üzenetet délelőtt 8 óra 30 perckor olvasta fel. Kevéssel utóbb Fuch amerikai ügyvivő átadta Roosevelttel üzenetét. Nem sokkal azután államtanácsra ültek össze.

A francia közönség a rádió első híradásaiból értesült az Észak-Afrika elleni támadásról, amelyet mély megdöbbenéssel és felháborodással fogadott.

Rabatból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Nogues tábornok a rádióban bejelentette, hogy a disszidens mozgalmat vérontás nélkül elfojtották. A brit és amerikai partraszállási kísérleteket mindenütt visszaverték.

Casablancából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Nogues tábornok Marokkóban kihirdette az ostromállapotot és átvette a csapatok főparancsnokságát.

Pétain: Védeni fogjuk magunkat. Ezt a parancsot adtam!

Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti: Hivatalos közlemény jelent meg arról, hogy amerikai csapatok támadást intéztek Francia Észak-Afrika ellen. A hivatalos közlemény szerint Roosevelt elnök üzenetet intézett Pétain tábornaghoz, amelyben igazolni próbálja az amerikai támadást. Pétain tábornagy az üzenetre a következő választ adta: Megdöbbenéssel és szomorúsággal vettem tudomást az éjjel arról a támadásról amelyet az Ön csapatai Észak-Afrika ellen intéztek. Olyan ürügyekre hivatkozik, amelyeket semmi sem igazol, ellenségeink olyan szándékokat tulajdonít, amelyek soha sem nyilvánultak meg. Mindig kijel-

enttem, védeni fogjuk gyarmatbirodalmunkat, ha támadás éri. Ön tudta azt is, hogy gyarmatbirodalmunkat meg akarjuk védeni minden támadóval szemben. Tudta azt is, hogy szavunkat megtartjuk. A minket ért szerencsétlenség idején, amikor fegyverszünetet kértem, megóvtam gyarmatbirodalmunkat és most Ön az, aki egy olyan ország nevében, amelyhez annyi emlék fűz bennünket, ilyen kegyetlen kezdeményezéshez nyúl. Franciaország becsülete kockára van téve. Védeni fogjuk magunkat. Ezt a parancsot adtam.

A francia tájékoztatóügyi minisz-

terium a következő közleményt adta ki vasárnap reggel 7 órakor: November 8-án hajnali 3 óra 30 perckor amerikai partraszállási kísérlet történt Algirtól. Az ellenség kísérletet heves bombázás előzte meg. 4 órakor visszavertük az ellenséges gyorsnaszádok támadását. Oránnál szintén történtek partraszállási kísérletek, amelyek mindenütt beleütköztek a partvédelembe és sikertelenek maradtak. Darlan tengernagy, aki Algirtban tartózkodik és Juin tábornok, az afrikai hadsereg főparancsnoka, megtették a szükséges intézkedéseket az államfő parancsa értelmében.

Hol szálltak partra az amerikaiak?

Az amerikai támadás Franciaország nyugat- és észak-afrikai gyarmatai ellen irányul. Nem történt támadás Francia-Nyugat-Afrika ellen, amelynek legfontosabb kikötője Dakar, jöllehet éppen Dakar ellen várták leginkább az angol-szász támadást. Francia-Nyugat-Afrika területe 4 és félmillió négyzetkilométer, lakosainak száma majdnem 15 millió.

Hogy a támadás megis elkerülte, azt az angolszász hadicélok magyarázzák meg. Az amerikai támadás nem támaszpontokat akar szerezni, hanem elő akar nyomulni az afrikai part mentén, hogy hátba támadja a védekező visszavonuló afrikai tengerészcsapatokat. Eddigi becsülések 140 ezer partraszálló amerikairol tudnak. Természetesen kedvező hadmű-

veletek esetén ezek védelme alatt többet is partratehetnek. A mostani hadműveleti cél teszi érthetővé, hogy a partraszállás színhelyei Francia-Marokkóban és Algériában vannak. Marokkónak egyenes összeköttetése van Algériával és Tunisszal, Tunisz pedig szomszédos Líbiával. Francia Marokkó, amelynek több pontján partraszálltak s ahol Pétain parancsa értelmében kemény ellenállásra találtak, 420 ezer négyzetkilométernyi terület 6 millió 200 ezer lakossal. Több nagyobb városa és fontos kikötője van. Fővárosában, Casablancában székel Nogues tábornok, az afrikai francia gyarmatok helytartója. Algéria több mint 2 millió négyzetkilométer, azonban aránylag nem hosszú a tengerpartja. A vele szomszédos Tunisz 155 ezer négyzetkilométer 2 és félmillió lakossal. Az említett területek stratégiai fontossága igen nagy, az angolszászok azonban csak akkor tudják kiaknázni, ha teljes birtokába jutottak. Mivel az Egyesült Államok és Franciaország között most már háborús állapot áll fenn, Franciaország ellenállása és a háborúba való belépése érdekes meglepetéseket hozhat.

Elsülyesztettek a franciák két amerikai hadihajót és sok csapatszállító gyorsnaszádot

Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hivatalos francia helyről közölték Madridban, hogy semmiképp nem felel meg a valóságnak az az angolok által terjesztett jelentés, amely észak-afrikai degaulleista felkelésről szól. Kísérletet tettek ugyan angol és amerikai rokon-szeny tüntetésekre, de ezeket a kísérleteket még csirájukban elfojtották. Ugyanabból a forrásból származó közlés szerint tulnyomórészt elsülyesztették azoknak az amerikai gyorsnaszádoknak, amelyek csapatokat próbáltak partrateenni. Oránnál elsülyesztettek két ellenséges hadihajót Madridban különösen feltűnőnek tartják, hogy az angolok nagyon zavarják a francia rádióállomások adását.

Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti: A tájékoztatóügyi minisztérium közölte, hogy Casablancában disszidens mozgalom tört ki. Bathouaid tábornok,

aki átpartolt, foglyul ejtették. Egy zászlóalj kivételével valamennyi csapat hű maradt az államfő parancsához. Casablancára ellenséges bombázók bombákat dobtak.

Dakarból jelentik: (OFI.) Laval kormányelnök közölte a dakari kormányzóval Pétain tábornagy Roosevelthez intézett üzenetét, hozzáfűzve, hogy legyen kész minden eshetőségre. A főkormányzó válaszában hangoztatta, hogy a tábornagy számíthat Dakar védőire. (MTI.)

Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti: Nogues tábornok Rabatból vasárnap éjjel 11 óra 20 perckor a következő táviratot küldte a külügyminiszté-

riumnak: 1. A marokkói szárazföldi csapatok főparancsnoka és a marokkói légielő főparancsnoka, akiket itten letartóztattak, a lázadók újra átvették a főparancsnokságot. 2. A hadműveletek színhelyén én vettem át a főparancsnokságot és kihirdettem az ostromállapotot. 3. Az ellenségnek jelentékeny erővel sikerült partraszállni Sahinnál. A városban harcok folynak. Néhány ellenséges osztag Mechtianél szállt partra. Baurinikánál folyik a partraszállás. 4. Casablanca kikötője ellen intézett tengeri és légitámadást visszavertük. 5. A csapatok jól kezünkben vannak, a lakosság nyugodt.

Tunisz felkészült a támadások elhárítására

Tuniszból jelentik: (OFI.) Tunisz főkormányzója vasárnap délelőtt tárgyalt a város katonai vezetőivel, akik megtették a szükséges intézkedéseket a várható ellenséges támadás elhárítására. A főkormányzó táviratot inté-

sett Petain tábornaghoz, amelyben hűségéről biztosítja. A tábornagy üzenetében bizalmáról biztosította a fő-kormányzót.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hivatalosan jelentik: Algiri különjelentés közli, hogy vasárnap este Darlan tengerinagy felhatalmazása alapján tárgyaló

észak-afrikai főparancsnok és a megszálló amerikai csapatok főparancsnoka Algir területére megállapították az ellenségeskedések beszüntetését. A francia csapatok ennek értelmében visszatérnek laktanyáikba és 22 órákor az amerikaiak veszik át a város védelmét.

Megszakadt a diplomáciai viszony Franciaország és az USA között

Bernből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Vichyből jelentik: A minisztertanács megállapítása szerint az Egyesült Államok kormánya a háborút Észak-Afrikába vitte és ezzel a ténnyel megszakította a diplomáciai viszonyt Franciaország és az Egyesült Államok között.

Algirből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Bizenhover altábornagy, az amerikai csapatok parancsnoka üzenetet intézett Észak-Afrika lakosságához, amelyben együttműködésre szólította fel őket. Együttműködésre jelöl a francia zászló mellé az amerikai lobogót kell kitűzni, vagy két francia lobogót. Éjjel a fényszórókat irányítsák merőlegesen — mondja az üzenet, a repülőgépek pedig ne szálljanak fel.

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Washingtonból jelentik: A francia gyarmatvidékeken végrehajtott partraszállási hadműveletekről nyilatkozatot adtak ki, amely szerint ezért hajtották végre ezeket a hadműveleteket, hogy megelőzzék Afrikának Németország és Olaszország részéről történő megszállását, azonkívül a partraszállás a második arcvonalat is jelenti és így hatékonyan segítségére lesznek a szovjeteknek is.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A francia kormány a következő közleményt tette közzé: Felhívom az ország polgárait, ne engedjék magukat megtéveszteni egyes idegen rádiók közlése által. A kormány félétközött fogja a lakosságot minden eseményről. Ez a válasz, amelyet Petain tábornagy Rooseveltnek adott, megszabja mindenki köteleességét.

Spanyelország és Portugália helyzete

A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Eden külügyminiszter vasárnap a külügyminiszeriumban fogadta a spanyol és portugál nagyköveteket és kormányaik számára tájékoztatást adott. Utasították a madridi angol nagykövetet is, hogy közölje a spanyol kormánnyal, hogy a jelenlegi hadműveletek nem befolyásolják a tengeri modus vivendit és ugyanilyen utasításokat kapott a portugáli nagykövet is.

140 ezerre becsülik a támadó angol-amerikai erőket

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Vichy illetékes körökben a legutóbbi észak-afrikai hírek alapján megállapítják, hogy a helyzet komoly, azonban zavaros és homályos. Az angol-amerikai partraszállási kísérlet helyenként sikerült. Tunisz főkormányzója táviratilag fejezte ki hűségét. Vichyben a minisztertanácsot délelben megszakították, majd délután újra összehívták. A francia-amerikai kapcsolatok ügyében jól értesült francia körökben kijelen-

tették, hogy az észak-amerikai támadás háborús cselekmény és ezzel a kapcsolatok lényegileg megszakadtak a két ország közt.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Oránból érkezett értesülések szerint a kormánycsapatok Algirban visszafoglalták azt a néhány épületet, amelyet a disszidens csapatok foglaltak el. A támadó angol-amerikai erőket az első becslések 140 000 főre teszik.

Egyiptomban tovább folyik a 8. angol hadsereg támadása

Rómából jelentik: (MTI) Az észak-afrikai eseménnyel kapcsolatban Rómában még nem történt hivatalos állásfoglalás. Ansaldo, az olasz kato-

Toulon kikötőjéből kifutottak a legnagyobb francia egységek

Laval közölte az amerikai ügyvivővel a diplomáciai kapcsolatok megszakítását

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Laval miniszterelnök fogadta az amerikai ügyvivőt és közölte vele a francia-amerikai diplomáciai kapcsolatok megszakításáról szóló minisztertanács határozatot. Az amerikai érdekek képviselését Franciaországban Svájc vette át, amely egyúttal átvette Anglia érdekében képviselését is az amerikai nagykövetségtől.

Algirből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Hétfőn délelőtt 10 órakor Algirban megkötötték a fegyverszünetet. A francia polgári hatóságok továbbra is ellátják teendőiket.

A fegyverszüneti megállapodás csak azokra a csapatokra vonatkozik, amelyek Algir városát tartják megszállva. Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A francia rádió hétfőn reggel közölte, hogy Algir város kivételével, ahol fegyverszünet van, Észak-Afrika valamennyi pontján ellenállnak az amerikai hadseregnek.

Rabatból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Hír szerint különböző helyeken, így Safimál és Fedhalánál, ahol a part-

Apolló Filmszínházban

Vaszary János ragyogó vigjátéka

Házasság

Főszerepben! Muráti Li, Páger és Perényi

Belvárosi

Halálos csók!

Karádynak Halálos tavaszt felülmúló óriás sikerű filmje. Jegyelővét d. e. 11-től 1-ig.

2 óras harsogó kacagás.

Segítség! Örökölttem

Főszereplői! Simor Erzs, Vaszary, Uray, Pethes, Lehotay

Hétfőn ufoliára:

A Manderley ház asszonya

Keddől a CASINOBAN

nákhöz intézett rádióbeszédében változta az észak-afrikai amerikai támadás és a jelenlegi angol légitámadások, valamint a nyolcadik angol hadsereg támadása közti összefüggést.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A nemzetközi tájékoztató iroda jelenti az északafrikai helyzetéről: Észak-Afrikában a VIII. brit had-

sereg szombatán a késő délutáni órákban a tengerpart mentén és Marsa-Matruh vidékén erős gyalogsági és páncélos erőkkel újra megkezdte támadásait Rommel utóvéd csapatai ellen. Német csapatok a támadásokat súlyos veszteségeket okozva visszaverték.

raszállott csapatokat sikerült feltartóztatni, tovább folyik a harc. A helyzet kapcsolatban, katonai intézkedéseket foganatosítottak. Az európai és a megszállott lakosság körében teljes a nyugalom.

Zürichből jelentik, hogy francia hadihajók több helyen szembeszálltak az amerikai csapatszallító hajókat kísérő hadihajókkal. A veszteségek még nem ismeretesek, de közlik, hogy

eddig csak kisebb francia hadihajók voltak a helyszínen. A legújabb jelentés szerint azonban a touloni hadikikötőből kifutottak a legnagyobb francia egységek, köztük 35 ezer tonnás csatahajók.

Miért kellett Algir városában fegyverszünetet kérni?

Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a párizsi rádió közli, az Algir városában levő francia csapatokat a partraszállt amerikai és angol erőknek a polgári lakosság ellen tanúsított kíméletlen magatartása kényszerítette a harc megszüntetésére. A polgári lakosságot ugyanis nem tudták idejében eltávolítani a veszélyeztetett területről. A francia katonai parancsnokság azért kénytelen volt fegyverszüneti megbeszélésbe bocsátkozni és Algirt nyílt városá nyilvánítani. Egyébként az északafrikai francia csapatok parancs szerint továbbra is erősen ellenállnak a benyomulóknak.

Az algiri fegyverszünet előzményeivel kapcsolatban ezeket közlik: Vasárnap este egy 35.000 tonnás

páncéloshajóból, 2 cirkálóból és torpedórombolóval álló amerikai rajt érkezett az algiri öbölbe és ágyutüz alá vette az egyik parti üteget. Azután a hajók légénysége megközelítette az egyik külvárost, miközben a hajók ágyúi tüzeltek a parti ütegekre. Vasárnap este 18 óra 35 perckor légitámadás érte a várost. 30 perccel később ismét bombákat dobtak le az ellenséges gépek. A légi harc eredményének részletei még nem ismertek. Este 9 órakor a város teljes sötétségben volt. A légitámadás következtében a kikötőben kigyulladt egy épület, melynek fénymessze világított. A Duperre-erőd légénysége súlyos harcok után, valószínűleg már 17 órakor kénytelen volt feladni a harcot. Az amerikai csapatok önműködő fegyverekkel voltak ellátva

Hitler bejelentette Roosevelttel északafrikai támadására az ellen- támadást

Minden előkészület megtörtént a téli hadviselésre. A német feltaláló szellem vívmányai méltó választ adnak majd minden támadásra

Münchenből jelentik: (NTL.) A mozgalom fővárosát vasárnap ünnepelte annak a 16 nemzeti szocialistának emlékét, akik 1923 november 9-én életüket áldozták a nemzeti szocialista forradalomért. A Führer vasárnap a régi bajtársak körében beszédet mondott, amelyet 18 órákor közvetítettek a birodalmi adók.

A Führer beszéde elején megállapította, hogy ha a párt 1933-ban nem vívta volna ki a győzelmet, Németország hatalom nélküli állam lett volna százazár főnyi hadsereggel és ilyen körülmények közt szükségszerűen önmagában fulladt volna, pedig már abban az időben felütötte fejét egy Oroszország, amelynek egyetlen gondolata volt, hogy a legyengült és sorvadó Európára törjön. Ha mozgalomunk nem így végződött volna, akkor nem létesül a világtörténelem olyan hatalma amely alkalmas arra, hogy szembeszálljon a bolsevizmussal. Most már tudjuk, hogy Európa abban az esetben valószínűleg nem csatlakozik többé. Nincs még egy nép — folytatta a Führer — amelynek annyi győzelme volna, mint a német népnek. A történelemben példa nélküli áll mindaz az eredmény, amelyet egy egész ellenséges világgal szemben a legutóbbi három esztendőben elérünk. Nem változt az ezen a tényen sem, hogy ezekben az esztendőben többször válságok voltak.

„Ugyanazokkal az ellenfelekkel állunk szemben“

Ha ezt a nehéz időt még egyszer felvonultatjuk szemünk előtt, egy lény feltűnik: ugyanazokkal az ellenfelekkel állunk szemben, akikkel mindig harcoltunk, mögöttük most is ugyanaz az erő áll: a nemzetközi zsidóság. Ismét nem véletlen, hogy ezek az erők, amelyekkel belső vonatkozásban szembeszálltunk, most együtt vannak külső vonatkozásban is a nemzetközi szabadkőművesség főnökeitől Roosevelttel zsidó azytrószjától kezdve a szovjet zsidókig. Ép úgy nem véletlen, hogy ugyanaz az állam, mely Németországot hazug propagandával romba döntötte, most ismét előtérbe tolt egy embert ugyanazzal a feladattal. Akkor Wilsonnak hívták, ma Rooseveltnak. Ellenfeleink óriásit tévednek, ha azt hiszik, hogy ugyanaz megismétlődik. Ha valaki azt képzeleli, hogy a másik világ ezt a népet megrendítheti, akkor nem ismeri a nemzeti szocialista párt erejét. Nyugodt vagyok minden német gondolkozása felől. A keleti frontról visszatérteknek elmondhatom, nézzék meg a mi berendezésünket, hasonlítsák össze a német paraszt sorsát a szovjet paraszt sorsával és azután mondják meg véleményüket. Még senki sem tért vissza, akinek más felfogása lett volna, mintha egyáltalán volt szociá-

lis állam megalakulóban, az csak Németországban történt. Ez az egyik oka annak, amiért másik világ nem tud harcban állni, mert saját magántörke érdekük szerint akarják a világot kormányozni. Ha néhány nappal

A harc nehéz lesz

A zsidók, a kapitalisták, a bolsevisták összeesküvésükkel megkezdtek újabb kerítésüket. Az első világháborúban a császárt akarták bekeríteni, most pedig engem. A különbség az, hogy akkor a császári Németország teljesen szétesett és a császár olyan ember volt, aki ezekkel az ellenfelekkel nem tudott erős lenni. Benem azonban olyan ellenfélre találtam, aki nem ismeri a szót, hogy kapitulálni. Akkor Németország háromnegyed tizenkettedikre tette le a fegyvert, én elvből mindíg 5 perccel 12 után hagyom abba. Az angolok azt mondják, mi még egyetlen háborút sem veszítettünk el. Azonban mégis sok háborút veszítették el, de minden háborút egész az utolsó szövetségesükig harcoltak végig. Ez az igazság és ez a különbség az angol hadvezetés és a miénk között. Ellenségeink ostobák, ha azt képzelelik, hogy Németországot valaha porba tiporhatják, a legfőképp, ha azt

ezelőtt Eden kijelentette, nekünk angoloknak tapasztalataink vannak a kormányzásban, arra csak azt válaszolhatom, hogy a kormányzásban nem, de annál több a kizsákmányolásban és kifosztásban.

képzelelik, hogy engem bármivel is megijesztenek. Tudom nagyon jól, hogy a harc nehéz lesz, mert talán ez a különbség köztem és Churchill között. A Führer megemlékezett azokról a békeajánlatokról, amelyeket ő annakidején tett és emlékeztetett, hogy mindezeket az ajánlatokat visszautasították. Békeajánlataimat gyengeségnek minősítették ellenségeink. Ha tovább folytattam volna ezeket a békeajánlatokat, akkor kötelességmúltság lett volna részemről. Az utolsó békeajánlatot 1940-ban tettem. Ha a zsidóság azt hiszi, hogy az európai faj kiirtására nemzetközi háborút vezethet, úgy az az európai zsidóság kiirtásával fog végződni. Rámutatott arra, milyen eredményeket ért el Németország az orosz hadterén, valamint a tengeri háború során és kijelentette, hogy csak egy lehetőséget lát, százezre-
zalékos eredményt.

Az eddig elért eredmények

Kimutatta, milyen hatalmas gazdasági területeket és óriási anyagforrásokat szerzett meg Németország. Megemlítette, hogy eddig 20 millió hajó teret súlyosítottak el. Az amerikaiak azt mondják, hogy ennny és ennny hadihajót készítenek évente, mi is ugyanezt mondhatjuk, azonban jóval használhatóbbakat. Tengeraltjáróink száma jelentékenyen felülmúlja az előző világháborúban előállított tengeraltjárók számát. Erthető, hogy ilyen hatalmas küzdelemben, mint ez a háború, nem lehet minden héten újabb sikereket aratni. Fontos, hogy következetesen olyan állásokba jusjunk, amelyben az ellenséget legyőzhetjük. Elhíhetik, ami egyszer kezünkbe van, oda senki sem kerül be. Egyébként ez a háború kiszélesedett. Szövetségeinkhez egy tényleges világ-hatalom is csatlakozott, amely állítólag kivétel nélkül állandóan vereséget

szenved. Japán mióta a háború lépett, kizárólag vereséget szenved. Ha azonban ezeket a vereségeket összeadjuk, akkor egész más eredményre jutunk. A japánok elvették az amerikaiak gumitermelésének 98 százalékát, azonkívül a világ legnagyobb széntermelő területét és hatalmas olajforrásokat. Legnagyobb bizalommal nézünk a jövő elé. Miután az emmal tellet, amelyet akkoriban borzalmaságában átéltünk és amelyet akkor nem ismerünk fel, teljes nehézségeiben kiáltunk, ma egész másképp látjuk a jövőt. Ebben az esztendőben minden másképp készül. Ha itt-ott lesznek hiányok is, erre a téren azonban másként készülünk elő. Ha ez a tél épp olyan nehéz lesz, mint a legutóbbi, ezáltal nem fog megismétlődni, ami a múlt télen történt. Egy pillanatig sem kételkedem abban, hogy zászlóink győzelemesen kerülnek ki a harcból.

Alaposan elkészített ellentámadás következik Roosevelttel lépésére

Ha Roosevelttel megtámadja Észak-Afrikát azzal a megjegyzéssel, hogy megvédelmezi Németországgal és Olaszországgal szemben, erre a hazug szóra már szót sem pazarolok. A döntő és utolsó szót egész biztosan nem Roo-

seveltt fogja kimondani. Mint minden támadásunkat, ezt is alaposan előkészítjük. Még mindig kellő időben érkezünk. A vezetés s a véderő mindent meg fog tenni, amit tehet. Sziklaszlárd a meggyőződés, hogy a vezetés

és a véderő mögött ott áll a német otthon, különösképpen a nemzeti szocialista párt. Elén az az ember áll, aki mindig csak harcol és csak ezt az egy elvet ismerte, útni, útni és ismét útni. Odahaza német munkás kovácsolja a fegyvereket. Ez a háború egész Európáért folyik és ezért ne csodálkozzék senki: sem rajta, hogy olyan sok önkéntes áll be északtól délre a világtörténelem leghatalmasabb árcvonalaiba. Rendíthetetlen elhatározásunk, hogy a jövődö béke valóban európai béke legyen. Senkit sem akarok áttételezni, de lesz sok ember, aki boldog lesz, hogy ismét földhöz juthat és nem kell többé agyondolgoznia magát, mint a túlszűfolt népesség területén kellett.

A Führer még egyszer emlékeztetett arra, hogy milyen nagy hivatást töltött be a német nemzetiszocialista munkáspárt benn az országban. Minden régi harcótársának köszönetét fejezi ki hűségéért. Felszólította őket, hogy a legnagyobb fanatizmussal higgyenek neki. A német nép létéről, vagy nemlétéről van szó. Olyan ellenfelekkel állunk szemben, akik nem ismernek hűségfogalmát és az egyetlen lehetőség áll fenn, vagy elbukik a német nép, vagy az ellenfél. Az én munkám a birodalmam sorsa, ha ellenfeleink azt hiszik, hogy félrevezethetnek minket, tévednek. El fog jönni az idő, amikor lecsapok és akkor jaj nekik. Odaát még meg fogják érezni, hogy a német feltaláló szellem nem volt üetlen, s ellenfeleink olyan választ kapnak, hogy sem nem látnak, sem nem hallanak. Meg kell mondanom az embereknek, hogy ha hosszabb ideig nem beszéltek, az nem azért van, mert elvesztettem volna hangomat, hanem, mert nem tartom célszerűnek a beszédet. Ma is így van, mert ma a front beszél. — Roosevelttel sem beszélök, csak azzal az eszközzel szölok, amely egyedül beszélhet és ennek az eszköznek beszéde elég hangos és elég világos.

A Führer beszédét óriási lelkesedés közepette fejezte be.

Hamis könyveket vezetett a visszacsatolás óta a Guttman Testvérek fakeskerkedelmi vállalat

Nagyvárada. Saját tud. Napok óta eljárásokat folytatott a rendőrség a Guttman Testvérek vezetése alatt álló nagyváradi fakeskerkedelmi vállalat ellen, üzletszerűen elkövetett többrendbeli árdragító visszaélés büne miatt. Ehrenfeld Sándor, a vállalat őrizetbevétt üzletvezetője előállítására alkalmasával azzal védekezett, hogy a Guttman-cég határozott utasítására vezette a hamis könyveket és lépte át az árakat.

A hamis könyvvezetést azért készítette, hogy a hatósági közegeket az ellenőrzés alkalmasával megtévesse és ezt a felszabadulás óta rendszeresen folytatták. A rendőrség a vallomás után az egész könyvelést bünyeként tefoglalta és elrendelte Ehrenfeld Sándor átkísérését az ügyészségi fogházba.

Miután a cégtulajdonos Guttman Testvérek jelenleg hadműveleti területen munkaszolgálatot teljesítenek, kihallgatásuk egyelőre elmaradt, az eljárás azonban megindult ellenük.

Őszi férfi kalap **ujdonságok** nyulszőr és oypaju **Szántaynál** Bazárépület — Színházoldal Kalapjavítás gyáriag

Hatalmas beszédben vázolta József Ferenc főherceg a Baross Szövetség feladatait és céljait

A nagyváradai tagozat kapta meg a legjobb eredményért a vándorkitüntetését: a staféta-marsallbotot

(Nagyvárad.) A Baross Szövetség helyi tagozata tagavató diszközgyűlést tartott vasárnap déli 12 órai kezdettel a református kulturpalota dísztermében, amelyen résztvett József Ferenc királyi herceg is. Az ő megjelenése különös ünnepélyességet kölcsönzött a diszközgyűlésnek, amelynek fénypontja is a magas vendég közvetlen hangja, mélyen szántó s a magyar sorokérdéseket emelkedett, haladó eszellemben felölölő beszéde volt.

A diszközgyűlés elnöki asztalánál dr. József Ferenc királyi herceg, a Szövetség nagy pártfogója, dr. Spurné Bárdoss Feltoronyi Magda dr. a Baross Szövetség Női Táborának elnöke, dr. Cziffra Kálmán főispán és dr. Soós István polgármester, a helyi tagozat díszelnöke, dr. Horváth Györgyné, a helyi Női Tábor vezetésének helyei ültek díszes magyar ruhákban s mögöttük félkörben Baross-iffjak álltak az emelvényen a szervezet zászlóival.

A terem nézőterét szorongásig megtöltötték a meghívott egyházi, polgári és katonai előkelőségek, a vidégi tagozatok kiküldöttei és a helyi szervezet fogadalmatételre jelentkezett tagjai.

Budapestről dr. Dánász Jenő, Baross-elnök, dr. Purcell György, társelnök, dr. id. Votisky Antal, alelnök, dr. Domokos K. László ügyvezető igazgató, Lányi Árpád elnök, Boron László tanácsos, Ispánovich István háznagy, dr. Spurr Endréné, B. N. T. orsz. alelnök, Poós Klára, B. N. T. titkárnő, dr. Bozóky György, az Ipar és Keresk. Min. kiküldötteje és Tóth András jött el. Kolozsvárról a következők jelentek meg: Lehöts József, Baross elnök, Lehöts Józsefné B. N. T. elnöknő, Grusca Lipót, városi tanácsnok, Kolozsvár thj. város. képviselője, Debrecenből dr. Balogh Gyula, korm. főtanácsos, Baross díszelnök és 8 más tag érkezett. Székelyhidat Lakatos Gyula, Baross ügy. elnök és 5 más tag képviselte. Szolnokról Halmágyi Sándor ügyvezető elnök és 3 tag érkezett. Erőhályfalvát Kizsel Endre, Baross ügyvezető elnök képviselte. Eljöttek Váradszentmárton, Biharpuspöki és még több bihar megyei község küldöttei.

A diszközgyűlést a Magyar Hírek egy hangja vezették be, majd Ludvig Gyula, a nagyváradai szervezet elnöke mondott rövid megnyitói beszédet. Üdvözölte mindenekelőtt József Ferenc királyi herceget, aki azért jött el a közgyűlésre, hogy az általa a Baross Szövetségnek ajándékozott s az év folyamán a legjobb eredményeket elért tagozatot jutalmazó staféta-botot a kolozsvári szervezettől átvégye és a nagyváradai szervezetnek adja át.

Az elnök felszólítására ezután Lehöts József, a kolozsvári szervezet vezetője lépett elő a staféta-bóttal kezében.

Kis gömbölyű és lapos
ELEM KAPHATÓ
Mózes villamosági szaküzletben
Hlatky Endre utca 15. sz.

— A keresztény magyar gazdasági érvényesülésére való törekvés jelképe és jutalma ez — mondotta. — Boldog örömmel hozom a nagyváradiaknak. Legyetek erősebbek, mint mi. A közénk férközött jövevények arra használták fel a mi vendégszeretetünket,

A Baross Szövetség valóban nagy munkát végzett

József Ferenc királyi herceg átvette a staféta-botot, ezután megtartotta előadását, amelyből az alábbi gondolatokat emeljük ki.

— Országot akar építeni a Baross Szövetség s erre oly népes tábor sereglött össze, hogy minket megdönteni nem lehet többé. Az eszmének az ötlet a cseccsemőkor.

az ötletet, amely évekkal ezelőtt felvetődött, már rég eszmévé erősödött s az eszme értéke az annak jegyében végzett munka nagyságával mérhető fel.

S a Baross Szövetség valóban nagy munkát végzett.

— Nagy ellenállást kellett leküzdeni, de ez acélozta meg a Szövetség tetterejét. A további munka során a falut és várost, a nagyipart és a kisipart, a nagy és kiskereskedelmet kell közelhözni és összhangba olvasztani egymással. Nagy társadalmi és nemzeti összefogásra van szükség s mindenkit szívesen kell látni sorainkban, még ha kommunista is volt ezelőtt, ha

Jobban ki kell építeni a gazdák és a város együttműködését

— Jobban ki kellene építeni a gazdák és a város együttműködését. A magyar munka szövetségének kellene ezt megvalósítani egy új magyar munkaalkotmány, az új aranybulla alapján. Tág keretnek kell lennie ennek az alkotmánynak, amelyet a mindenkori szükségletek adnak meg és a gyakorlat szentesít, mert törvény van elég, sőt annyira sok, hogy azok kétharmad részét törölni lehetne.

— A „mindenki mindenkiért” jelszavát vezérelvű kell magasztosítani, a hivatásrendiség elgondolásának céltudatos alkalmazásával... A Baross-munka honfoglalás, a saját hibáinkból elvesztett területek visszafoglalására irányuló munka. Mert a mi dzsentriink, ahelyett, hogy beépültek volna az

Magyar földön első a magyar

— De van-e elég katonánk? Vannak-e szakembereink?

Gazdasági határőrvédenélünk. Ezek határait folyton tágitani kell, hogy egyre növekedjék gazdasági szabadságunk területe. Nem lehet többé megállni, elhez túlságosan magyar a feladat, amit vállaltunk. Becsülettel kell dolgozunk, nem konjunktúra-kiháználással. Nem kompromittálhatjuk az eszmét, hiszen már annyi sok mindent kompromittálhatunk, ami jó.

— Ha látjuk a magyar vetést, a magyar erdőt, a magyar munka helyét, arra gondolunk,

hogy megrontásuk a magyar őserőt. Legyen, ha kell, pallos ez a jelvény, amely lesújt megrontóinkra. Mi kolozsváriak, becsülettel őriztük e jelvényt és nem kétsége, hogy ugyanolyan becsülettel fogják azt őrizni a nagyváradiak is

jobb oldali is, feltéve hogy nemzeti érzéssel és a magyar jövő építeni akarásával óhajtja kivenni részét a munkából. De aki ellene van a keresztény nemzeti és fajvédelmi gondolatnak, az: hazaárulónak kell bélyegezni. Ugyanígy kell minősíteniük az áruháas keresztényeket is. Lé kell tépni róluk az áruhá rongyait, hogy olyan pórán járjanak, amilyen pórán minket akarnak levetkőztetni. Egy számadat: állítólag ötezerezer szociáldemokrata van még mindig az országban. Meg fog változni ez is és remélhető, hogy idővel ők is bekapcsolódnak a mi munkánkba.

— A termelést a maximumra kell fokozni. Szükséges, hogy az ezt célzó intézkedések alulról induljanak ki az érdekelték és a végrehajtó tényezők igényeinek, kívánságainak, nézetének meghallgatása útján. Aki gátat vet a termelésnek, aki árut dug el, árat emel és visszaél a helyzet nehézségeivel, az hazaáruló s azt a legszigorúbb büntetéssel kellene sújtani.

ország gazdasági épületébe, négyes fogaon jártak. Szégyelltek a kereskedelmi és ipari pozíciókat elfoglalni s most véres verítékekkel kell ezeket visszahódítanunk.

— Követeljük, hogy az állam adja át nekünk a külpoziciókat. S ezeket szaktudással és munkakészséggel elfoglalni: nemzeti és fajvédelmi kötelesség. S itt felvetem a Baross-örzém gondolatát. Kell, hogy legyenek őrszemünk, akik meglátják a megnyitható utakat, a betömendő réceket. Akik felelősséggel oldják meg ezt a feladatot, mert nem szabad minden felelősséget a miniszterekre hárítani. S akik nem éberek ezen az őrhelyen, a posztján elalvó katona bűnét követik el.

adni mindezt. Dolgozó magyarok kezébe, hogy építsék a magyar jövőt. A más fajúknak, akik a mi vendégszeretetünket élvezik, szintén meg kell élniük. De a magyar földön első a magyar.

— A nemzet akkor nemzet, ha vezetőit a szó nemes értelmében vett úri eszellel hatja át, s ha minden tagja öntudatos, fegyvermezett, független polgár a közösség érdekei által korlátozott önállósággal és szabadsággal. Sztaalin megölte a kisembereket, a lantass gépeembereket akart s ezzel megölte a kommunizmust. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a kisgazda, a kisiparos,

általában a kispolgár jelentőségét a nemzet életében.

— És nem lehet eléggé hangsúlyozni a gyermek jelentőségét. A gyermek: országtöbblet: feszítő, határokat kitoló, országnövelő erő. A gyermek: győzelem. Milyen öröm, amikor a keresztendő fia először áll a pulit mögé. Ugyanolyan öröm, mint amikor a király fia először áll az uralkodói pulit mögé, amit trónnak neveznek.

— S most pár szót szölok a szereletről. Van-e elég erőnk ahhoz, hogy szendélyeinket a munka medrébe vezessük? A nemzetet szeressük mindenek előtt. Osztálykülönbség nélkül, az utcaséprót is magunkhoz kell ölelnünk szeretetünkkel. Ellénefeleinkkel szemben sincs gyűlöletre szükség, hanem férfias, kőnc elszántaságra. Ne alázuk meg, hanem győzzük le őket. Ne üssük a pult őket, mert beszennyezzük kezünket s nekünk tiszta kezűeknek kell maradnunk. Nekik is meg lesz a földje, eszméje, gyermeke a miénk.

— Szeretetre és megértésre van szükség egymás iránt. Egymás lebecsülése olyan, mint a hajszálrepedés a kerámián. E repedésén át beszívórog a víz s aztán az egészet szétveti a fagy. Minden munka nemes és országépítő s legalacsonyabbtól az élet észükségeinek nagy láncolatában egészen az államfő munkáig.

Beszéde végén a Baross Szövetség tagjainak, mint ilyeneknek kötelességeiről szölk, éles vonásokkal vázolta fel a jó keresztendő, a jó iparos jellemrajzát, majd kezébe véve a staféta-botot, buzdító szavakat intézett a nagyváradai szervezethez és átadta a helyi tagozat elnökének a jelvényt.

Disztagsági oklevelek kiosztása

Ezután áthnyújtotta dr. Vargha László városi tanácsnoknak, dr. Olasz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai főttkárnak, Hasznos Imre kereskedelmi leányiskola igazgatójának és Madarasi Gyula ipariskola igazgatójának a Baross Szövetség disztagsági okleveleit. A disztagók nevében Hasznos Imre mondott rövid beszédet. Vieszaemlékezést tett arra, hogy József Ferenc királyi herceg, mint a közigazgatási egyetem hallgatója sohasem foglalta el a tanszékét, hanem a többi hallgatóval ült be a padokba, példát mutatva ezzel arra, hogy nem a diszhelyekre, hanem a közös munkálkodásra van a magyar életnek szüksége. A továbbiakban kijelentette, hogy a disztagsági oklevéllel megtiszteltettek igyekezni fognak méltóak lenni erre a kitüntetésre.

Minden erejükkel dolgozni kell a szövetség asszonyainak

Azután dr. Spurné Bárdoss-Feltoronyi Magda üdvözölte a nagyváradai Női Tábor tagjait. Rámutatott azokra a kötelességekre, amelyeket a magyar asszonyoknak ma a család, az otthon, a belső front, a nemzet és a haza erkölcsi és anyagi javaink védelmében teljesíteniük kell és hangsúlyozta, hogy a Baross szövetség asszonyainak minden erejükkel dolgozniuk kell gazdasági vonalon, a keresztény magyar ipar és kereskedelem támogatásában.

A nagyváradai Női Tábor nevében dr. Horváth Györgyné üdvözölte a központi elnököt és kifejezést adott a helyi tábor harcos akaratának, tetterkészségének a Baross eszme ösvet-

len szolgálatában.

Dr. Bányai Jenő országos alelnök mondott ezután hosszabb beszédet a Baross Szövetség megalakulásáról, célkitűzéseiről s arról a szerepről, amelyre Magyarország a most épülő új Európában igényt tart.

Dr. Olasz Vilmos a tisztességes iparról és kereskedelemről mint a nemzeti élet nagyjelentőségű alappilléiről beszélt és hangsúlyozta a keresztény magyar ipar és kereskedelem megteremtésének, fejlesztésének és megtartásának szükségességét.

Végül Balogh Gyula kormányfőtanácsos a debreceni szervezet nevében mondott lelkes szavakat, megköszönve a nagy lelki ösztönzést amelyet a diszközgyűlésen elhangzott gondolatokból meríthetett.

Ezek után a helyi szervezet tagjai letették a fagadalmat s a diszközgyűlés a Himnusz éneklésével ért véget.

A diszközgyűlés után közeledt a Kék-macskák vendéglőben, amelyen az ünnepségre érkezett vendégek élén József Ferenc főherceg is részt vett. A közeledt után a főherceg a püspöki palotába hajtatott, majd onnan dr. Soós István polgármester és Ludwigh Gyula elnök kíséretében a Félix-fürdőbe látogatott ki. Ludwigh Gyula elnök délután a főherceg tiszteletére teát adott. A főherceg este dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök kíséretében részt vett a színházban a Sárka című előadásán. József Ferenc főherceg hétfőn délelőtt a gyorsal utazott el Kolozsvárra. Onnan visszatérőben szombaton jött Nagyváradra érkezés s vasárnap fog tovább utazni Budapestre.

Linczinger Sándor halála

Súlyos gyász érte Linczinger Julián írgalmasrendi szerzetest, a nagyváradi rendház volt főnökét. Testvérbátyja, Linczinger Sándor postafőtiszt, hosszúságos betegeskedés után szombaton hirtelen elhunyt. A közszertételnek és megbecsülésnek örvendő, kitűnő tisztviselő ez év februárjában vesztette el fiatal lelkességét, aki vakbelsőműködés következtében halt meg. Néhány héttel ezelőtt súlyosan megbetegedett Linczinger Sándor, szívhibáival kapcsolatos elrajta s most szívtrómbózis okozta halálát. 37 éves korában. Hétfőn délután fél négy órakor temették el az Olasz-temetőben lévő családi soroltban.

Biztosítják a város zsirszükségletét

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester megbeszéléseket folytatott Balogh Gyula kormányfőtanácsossal, a Magyar Allatforgalmi r. t. képviselőjével, — aki a Baross Szövetség diszközgyűlésére jött Debrecenből Nagyváradra — újabb 6000 sertés hizlalására vonatkozólag. A Hangya által hizlalt 6000 sertéssel együtt eszerint annyi sertés fog Nagyvárad rendelkezésére állani, hogy ezzel a város zseirellátása biztosítható lesz. Az Allatforgalmi r. t.-gal kötendő megállapodás azért látszik előnyösnek, mert a társaság megfelelő mennyiségű takarmánnyal rendelkezik, míg a Hangya részére a városnak kellett takarmányt beszereznie.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Bensőséges ünnepélyességgel zajlott le dr. Pétery József váci püspök szentelése

Dr. Serédi Jusztinián hercegprímás szentelte fel az új püspököt dr. Scheffler János és Kriston Endre püspökök segítségével

Eger. Saját tud. Bensőséges ünnepélyességgel zajlott le vasárnap délelőtt dr. Pétery József váci püspök szentelése. Az új püspök, aki kinevezése előtt az egri székeskáptalan kanonokja és egri plébános volt, dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, dr. Scheffler János szatmári püspököt és Kriston Endre egri nagyprépost-püspököt kérte fel a szentelésre. Dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás már szombaton délután megérkezett Egerbe, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Ugyancsak szombaton délután érkezett meg Egerbe dr. Scheffler János szatmári püspök is. Pakocs Károly helynök és Szébel István irodaigazgató kíséretében. Megérkezett a szentelésre Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter is, valamint a váci egyházmegye területéhez tartozó politikai megyék főispánjai és alispánjai is. Az előkelő vendégeket dr. Szmezsányi Lajos egri érsek látta vendégül.

A szentelés szertartása délelőtt 9 órakor kezdődött meg. A bíboros hercegprímás és a két segédkező püspök körmenetileg vonult át az érseki palotából a székesegyházba, ahol már minden férőhelyet megtöltött a részvevő közönség.

Az előkelőségek körében ott láttuk dr. Szinyei-Merse Jenő vallás- és köz-

oktatásügyi miniszter kíséretében dr. Kósa Kálmán miniszteri osztályfőnököt, dr. Beresztóczy Miklós p. kamarás, miniszteri osztálytanácsost és dr. Gergelyffy András helyügyi államtitkárt, dr. Hedry Lőrinc hevesmegyei, báró Urbán Gáspár jásznagykunszólócsmegyei és dr. Sinkó Elemér hódmezővásárhelyi főispánokat, dr. Alexander Imre jásznagykunszólócsmegyei, Okolicsányi Imre hevesmegyei alispánokat, dr. Fekete Bertalan mickolci, dr. Liszka Béla kecskeméti, dr. Endrey Béla hódmezővásárhelyi és dr. Inczedy Meisner János váci polgármestereket.

A váci káptalan tagjai közül: Kovács Vince püspök, káptalani helynök, dr. Száll Kálmán, dr. Hérrhoff Mátyas, dr. Ványek Béla és dr. Vaszary Mihály kanonokokat. Más egyházmegyekből: dr. Gerinczey Pál premontrai prépostot, dr. Mihalovich Zsigmond p. prelátust, dr. Nyisztor Zoltán szerkesztőt, dr. Várkonyi Fidél ciszt. teológiai tanárt. A szerzetesrendek képviselői közül Napholz Pál jezsuita, dr. Zimányi Gyula kegyestanítórendi, P. Schrotty Pál ferencendi, P. Meggyesi Dező kapucinus tartományi főnököt. A szentelés szertartása a legbensőségesebb ünnepélyességgel zajlott le. Szentelés után az érseki palotában volt szerény szertartásvendégség. A bíboros hercegprímás délután visszautazott a fővárosba.

Felmentették az emberöléssel vádolt nagyszalontai birtokost

Jogos önvédelemből ölte meg Turi Mózes a román határőrtizedest

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn reggel tartott újabb főtárgyalást a törvényszék dr. Kolozsváry tanácsosa a szándékos emberöléssel és emberölési kísérlettel vádolt Turi Mózes nagyszalontai ketős birtokos, jelenleg szeghalmi lakos bűnügyében. A vádat dr. Levente ügyész képviselte, a védelmet dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő látta el.

Dr. Balaton Zoltán nagyszalontai városi orvos szakértőtanúkénti és dr. Beöthy Konrád orvosszakértői kihallgatása után báró Waldenegg debreceni rendőrfőtanácsos, fegyverszakértőt hallgatták ki illetve felolvasták a múlt tárgyaláson tett vallomását, amely szerint a vádlottnak a lövés leadásakor elfoglalt fekvő helyzete, valamint a román káplár testén a golyó által okozott be- és kimeneti nyílások csekély nívókülönbsége nem enged arra következtetni, hogy a halálos lövés a vádlott pisztolyából eredhetett.

A vád- és védbeszéd

Ezután került sor a vád- és a védelem képviselőjének beszédeire. Dr. Levente ügyész fenntartotta a vádat, miután — mint mondotta — Turi saját bevallása szerint rácélozott Cojocarura, te-

rámutatott arra, hogy a szakértői vélemény szerint

pisztolygolyó a kimenetelnél sokkal nagyobb sebét üt, mint amilyen Cojocarura testén található volt. Nincs tehát bizonyíték arra, hogy Turi Mózes ölte volna meg Cojocarurát. A bizonyíték hiányát pedig a vádlott javára kell írni. Ha azonban meg is állapítanák, hogy Turi pisztolyának golyója járta át a román káplár testét, ez jogos önvédelemből történt s ez a lényeges körülmény a tárgyalás során a napnál világosabban beigazolódott.

A vád- és védbeszéd megkérdezése után a bíróság ítélelethozatalra vonul vissza.

A bíróság felmentette Turi Mózes a gyilkosság vádjá alól.

Meglopta a barátját egy váradi cipész segéd

(Nagyvárad.) Szabó Kálmán 25 éves nagyváradi cipészsegéd jó barátágban volt Kerekes Károly Krisztina út 3 szám alatti lakossal, akit lakásán több ízben is meglátogatótt. Ez év március 17-én Kerekes Károlyné bejárónő, amikor lakásába hazatért, megdöbbenve látta, hogy a lakásajtó lakóját valaki feltörte, majd átvizsgálva a konyhát, rövidesen meggyőződött arról, hogy a cukortartóba elrejtett 22 pengő pénzt az ismeretlen betörő elvitte.

Gyanúja nyomában ferje barátjára irányult és jelentette a lopást a rendőrségen. Szabó Kálmánt a Ráday Geon-utca 25 szám alatti lakásáról előállították. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a pénzt ő lopta el és nyomban visszaadott a károsultnak 3 pengő 6 fillért, amely az ellopott pénzből megmaradt. A hiányzó 16 P 94 fillért különböző kocsmákban elitta.

A megtévedt ember ügyét kedden délelőtt tárgyalja a nagyváradi törvényszék büntetőtanácsa.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok at

Magyar Lapok

a keresztény, szociális, népi

MAGYARORSZÁGÉRT KÜZD

Olvassátok!

Pontosan meg kell jelölni a csekken befizetett adó rendeltetését

Jelentkezzenek a múlt évben csekken fizető adózók Kiknek kell jelentkezni?

(II-ik közlemény.)

Klárman Gyula 12.22 P. Nagy Béni 17.90 P. Péchy tüköresiszolda 6.15 P. Grósz Hermann 5.96 P. Sipos Imre 2.60 P. Pálffy Jenő 43.30 P. M. kir. Egyed-árúság 98.65 P. Duna Ált. Bizt. 2.21 P. Magyar magtényesztés 14.59 P. Első Magyar Ált. Bizt. 1.32 P. dr. Szentpéti Gy. 83.55 P. Frank Adolf 70 P. Schlésinger Péter 0.18 P. Első Magyar Ált. Bizt. 0.61 P. Tormai Sándor 72 P. Grünfeld Aranka 18.37 P. Altnóder András 15 P. Kiss Lajosné 47 P. Hajdu Péter 4.04 P. Dézsi Árpádné 24.90 P. Barsi Norbert 10 P. Tóth Lajos 162.10 P. Steinfeld Jenő 140 P. Torjai János 70 P. dr. Ullmann Izidor 69.28 P. Bernáth Béláné 50 P. özv. Lőrinczi Andrásné 50.50 P. Modora László 9 P. Fischer Lipót 33.98 P. Weingarten Meyersohn 237.42 P. Kovács Imréné 65.23 P. ifj. Benedek Ferenc 20 P. Gitye János 38.98 P. Bence Ilona 24.10 P. Radnai Bernát 26.74 P. Zukker Ignác 20.30 P. Mezey János 10.15 P. Blazsovits Gábor 47.18 P. Negru György 12.18 P. Széll József 5.15 P. Pogány Elemér 1.39 P. Magyar-Holland Bizt. 29.71 P. Első Magyar Bizt. 1282 P. Dávidovits Jakab 20 P. Ádámszky Sándor 3.84 P. Lublyankel József 33 P. Darázs Margit 0.35 P. Fábrián József 0.40 P. Izsák Aranka 0.50 P. Iaschek Frigyes 0.91 P. Lévy Barnabás 0.39 P. Salak Viktor 1.27 P. Beringye Traján 0.64 P. Klein Antal 235.5 P. Meggyesi Anna 3.43 P. Tolnai Nyomda R. T. 161.63 P. Moskovits Zoltán 5.78 P. Széll József 5.10 P. Export Magyar Malatagyár 0.91 P. Mendelsohn Lajos 0.48 P. Nagyvárad-i Lapkiadó 17.61 P. Lengyel Béla 10.95 P. Gántstár 23.05 P. Deutch Imre 26.39 P. Milkucz Gáborné 10 P. Fonyod József 24.33 P. özv. Lukács Józsefné 22.63 P. özv. Magyar Demeterné 15.30 P. Labancz Géza 8 P. Lázár József 61.20 P. özv. Klein Edéné 30 P. Szabó Sándor 2.10 P. Kiss Gábor 38.83 P. Somolán György 3.53 P. Bornemissa Béla 309 p. Spielmann Györgyné 38.60 p. Szöke Sándor 12 p. Szathmáry Béla 1.43 p. Berter Teréz 17.17 p. Vámos Jenő 463.30 p. Barna Sándorné 5.37 p. Popescu Anna 28 p. Lebovits Lajos 24.96 p. Bence Flórián 24 p. Nyugdijalap 1.20 p. Kaufmann Károly 4.33 p. Altnóder András 20 p. Memalis Malita 8 p. Berecki Lászlóné 20 p. Sipos Mihály 61.50 p. Leopold Zoltán 4.38 p. M. kir. Posta Fehér Ist. 0.60 p. Lovász Vilmos 5 p. Gör. Kel. Püspökség 188.84 p. Mézáros Zsigmond 2.81 p. Pupa és Dancsán 43 p. Grünfeld Klára 50 p. özv. Cop Józsefné 7.19 p. Schlahta István 102 p. Gázi József 51 p. Békéscsabai sertéshizlalda 19.90 p. Zukermann Szeréna 200 p. Lövinger Arnold 112.50 p. Rostás Dezsőné 10 p. Ári Gábor 169.60 p. Basa Imre 192.16 p. Blau Viktor 215.63 p. Boksa Tamás 97.49 p. Mihál Ferenc 54.38 p. Dávidovits Mór 71.67 p. Eötvös Bertalan 103.37 p. Fehér Ferenc 65.97 p. Farmathy Lajos 60.47 p. Fejes Antal 38.10 p. Kohn Ármán 11.58 p. Kovács József 58.49 p. Obermayer Lajos 40.26 p. Poska László 44.13 p. Rácz Vince 124.66 p. Sály Lajos 875.04 p. Steiner Mór 113.85 p. Szabó Juliánna 71.30 p. Szentesi Sándor 378.87 p. Szabó Lajos 147.53 p. Szeredi József 14.62 p. Újvárosi Sándor 107.15 p. Bajkál Sándor 1.42 p. Csákvári Frigyes 2.82 p.

Burkus János 1.41 p. Francó Import vállalat 1.89 p. Bokor István 5.70 p. Traján Pál 4.44 p. Schenk Fülöp 19.12 p. Dull József 1.89 p. Borsi Géza 1.42 p. Kovács Sándor 2.84 p. Komacsek József 0.91 p. Állategészségügyi Védelem 0.79 p. Weisz Gyula 5.23 p. Sipos József 1.89 p. Steiner Gyula 1.89 p. Kondor Mihály 2.55 p. Domokos József 9.63 p. Finta János 2.55 p. Csarkó Gábor 1.89 p. Relek Ignác 1.89 p. Hangya Szövetkezet 65.32 p. Mokán János 0.91 p. Mudura Demeter 1.42 p. Gör. kel. püspökség 1.42 p. M. kir. Posta 16.96 p. Strázsza Mária 2.82 p. Báthori Ferenc 1.41 p. Faltieska János 0.91 p. Száska János 1.89 p. Fekete László 2.37 p. Gazdák Bizt. Szöv. 0.75 p. Kiss Károly 12.96 p. Marschalkó Leó 2.86 p. özv. Delli Istvánné 50 p. Zukermann Szeréna 205.90 p. Papp János 55 p. Stein Jenő 10.30 p. Guttman és Fekete 61.08 p. Mózes László 153.04 p. Marosvölgyi

Fatermelő 349.63 p. dr. Wlasich Herbetné 22.62 p. Oláh Imre 51 p. Ári Gábor 20.99 p. Blau Viktor 47.95 p. Bodnár András 16.75 p. Bolesa Tamás 11.85 p. Dávidovits Márk 2.55 p. Fehér Ferenc 12.37 p. Farmathy Lajos 7.10 p. Kovács József 72.42 p. Klein György 29 p. Kohn Ármán 36.17 p. Obermayer Lajos 5.84 p. Eötvös Bertalan 16.91 p. Steiner Mór 32.15 p. Szabó Sándor 42.29 p. Takács József 1.58 p. M. kir. Posta 2.84 p. Schenk Fülöp 3.34 p. Andrássy István 0.95 p. Páll Albert 15.30 p. Bence Flórián 24 p. Kovács Lajos 12.24 p. Pápay Mária 20 p. Szász József 78.07 p. Kepes Sámuel 4.42 p. Bokor Margit 20.50 p. Szilágyi János 12 p. Betea Gábor 7.64 p. Metzler Dániel 10.20 p. özv. Bach Jánosné 20 p. Fildán Demeter 16.66 p. Stein Margit 50 p. Lőrincz Viktor 11.67 p. Szilágyi József 10 p. Muzsai Sándor 40 p. Furka József 272.70 p. Fogel Ábrahám 20.40 p. Jahtonsky Mária 20 p. Voritz Miklósné 5 p. Koszta László 20 p. Hidner Imre 8.40 p. Vaicu Péter 52.27 p. Szabó Lajos 30 p. Blatner István 70 p. Mész és Faárnyár Rein L. 32.88 p. Holubák Lajos 20 p. Andrányi Zsigmond 21.86 p. Kallai Béla 24.48 p. Szilágyi Terézia 36 p. Leitner Jenő 10.73 p. Krausz János 25 p. Farkas Rozália 100 p. Marozsán Erzsébet 12.40 p. Forgalmi Adóhivatal Berki Imre 0.40 p. Trieszti Ált. Bizt. 0.40 p. (Folytatjuk.)

maghét (mag) nem a Részvénytársaság által megjelölt átvételi helyen van, a felajánló köteles az erre vonatkozó közlés vételétől számított 3 nap alatt a dióhéjat, maghét (magot) oda küldeni (feladni). Ebben az esetben a szállítási költség — a legközelebbi vasútállomásra való kiszállítás költségeinek kivételével — a Részvénytársaságot terheli.

A felajánlásra kötelezettek a dióhéjat, maghét (magot) az átvételig, illetőleg az átvételre megszabott idő leteltéig a rendes kereskedő gondosságával meg kell őriznie és a romlástól meg kell ővnie.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki jelen rendeletnek rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza.

Nagyvárad, 1942. november 6-án.

Dr. Soós István,
polgármester.

Jelentkezni lehet az októberi lábbeli-utalványokért

Nagyvárad thj. város polgármestere 9119/1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Tudomására hozom mindazoknak, akik október havában a Közélelmezési Hivatalban kéz lábbelire igénylést nyújtottak be, hogy a lábbeli utalványok átvétele végett minden hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön, reggel 8 órától a Közélelmezési Hivatalban (Szaniszló-utca 15 szám alatt) 9. szobában jelentkezzenek.

Figyelemtetem azonban az érdekelteket, hogy amennyiben jóváhagyott lábbeli igényléseiket legkésőbb folyó hó 26-ig nem váltják ki, úgy ezen időn túl azok érvényüket veszítik.

Nagyvárad, 1942. november 7.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Újból megállapították a friss tyuktojás árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 9121/1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Az m. kir. Közelélelmiszerügyi Minisztérium 163.200—1942. K. M. számú rendelete értelmében a tyuktojás legmagasabb eladási árára vonatkozólag a következőket hozom a város közönségének tudomására:

A friss tyuktojás legmagasabb termelői ára az ország egész területén kilogrammonként 3.90 P.

A friss tyuktojás legmagasabb viszonteladói és fogyasztói ára kilogrammonként:

Termelő által piacon vagy háhozszállítva történő eladásnál viszonteladóval szemben 3.97, fogyasztóval szemben 4 P. Kereskedő által történő eladásnál viszonteladóval szemben 4 pengő, fogyasztóval szemben 4.10 P.

A darabonként forgalombahozható tojásnak lemérés nélküli eladásánál felszámítható darabonkénti legmagasabb fogyasztói ár úgy állapítandó meg, hogy a kg-ra megállapított fogyasztói árat 55 gr.-nál kisebb súlyú tojásnál 20-al, 55 gr.-nál nagyobb súlyú tojásnál pedig 19-el kell elosztani. A tojásnak megállapított darabonkénti fogyasztói árat egész fillérre kell kerekíteni; 0.5 fillér és ez alatti összeg lefelé ezen felüli összeg felfelé kerekítendő.

Nagyvárad, 1942. október 31.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Nagy érdeklődés kísérte a tűzharcosok vasárnapi összejövetelét

Nagyvárad. Több száz főnyi tűzharcos gyűlt össze vasárnap délelőtt a Széchenyi házban. *Ieskő* Sándor beszélt az itthoni front jelentőségéről.

A tűzharcos szervezetek soha sem volt még olyan szükség mint napjainkban — mondta a szónok — amikor az itteni renddel és megfelelő hangulat teremtésével kell biztosítani fiaink külső eredményes harcait. Mi, az első világháború harcosai tudjuk legjobban mit jelent az mindenek felett győzedelmeskedni és a háterszázi felforgatás miatt mindent elveszteni. Most a hangulatot már nem idegenek diktálják a maguk forradalmi céljaik érdekében, hanem a mi akarattunktól függ, hogy rend és fegyelem legyen idehaza. Mi mindnyájan külön-külön egy-egy tántoríthatatlan érzemei vagyunk ennek a belső frontnak azon a helyen, ahová hivatásunk köt.

Nekünk kell a háborús nehézségek elviselésében jöppéldával előjárni s akkor követelhetjük meg másoktól is a nagyobb türelmet. Ez az alapja győzelmünknek — fejezte be Ieskő Sándor a beszédet — mert ha itthon minél szilárdabb a rend és az egymás iránti megértés, odakint annál felelősebb a magyar fegyver, a győzelemhez pedig ez szükséges.

A nagy tapsal fogadott lelkes beszéd után *Vitán* Zoltán szólt a jelenlévőkhöz. A katonás fegyverre hívta fel az öreg tűzharcosokat. Vézolta a tűzharcosokra váró nagy szerepet s figyelmeztetett mindenkit, hogy a hívó szóra készen legyenek, mert egyedül ez a szerv az, amely hivatva van irányt szabni annak a szellemnek, mely Magyarország megteremtéséhez vezet.

A hatásos beszéd után a Himnusz előnéklésével ért véget az összejövetel.

Megvételre kell felajánlani a feldolgozott dió és gyümölcs maghétját

Nagyvárad thj. város polgármestere 9120—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. minisztérium 6310—1942. M. E. számú rendelete alapján tudomására hozom a város közönségének, hogy az, aki barack, vagy szilva (ringló) feldolgozásával, úgyszintén az is, aki diónak, vagy a felsorolt gyümölcsök magjának feltörésével üzletszerűen foglalkozik, köteles a 25 kg.-ot meghaladó mennyiségű dióhéjat, illetőleg maghétját fenti rendelet hatálybalépésétől, azontúl pedig mindenkor a dió feltörésétől, a gyümölcs feldolgozásától, illetőleg a gyümölcsmagnak birtokbavételétől számított 8 nap alatt az Ipartermék értékesítő

Részvénytársaságnak (Budapest, X. Gergely-u. 47—51. sz. a továbbiakban Részvénytársaság) megvételre felajánlani.

Nem kell felajánlani a cefrített gyümölcsből nyert maghétját (magot), valamint annak a magnak a héját sem, amelyet kerteszetek, vagy faiskolák részére kötötték le.

A Részvénytársaság a felajánlott, penésztől mentes és száraz dióhéjat, maghétját (magot) köteles a közellátásügyi miniszter ur által megállapított áron, készpénzfizetés mellett 60 nap alatt átvenni és a felajánlás vételétől számított tizennégy nap alatt a felajánlóval közölni, hogy a dióhéjat, maghétját (magot) hol és mikor veszi át. Ha a dióhéj-

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Átiratokat nem adunk vissza.

HÁZASSÁG. Dr. vitéz Nadányi János Bihar vármegye alispánja és felesége piskárkosi és királydaráci Szilágyi Ilona leánya, Eszter folyó hó 11-én tartja esküvőjét Nagyszékelyi Pál tüzérfőhadnaggal, dr. Keck László kormányfőtanácsos, kir. közjegyző és felesége Grosch Carola fiával. Az esküvőn dr. piskárkosi és királydaráci Szilágyi Lajos cs. és kir. kamarás, a felsőház tagja és dr. Keck Antal országyűlési képviselő lesznek a tanúk. A közszertetben álló fiatal pár házasságának híre őszinte örömet kellett a város és a megye közönségének köreiben.

MINISZTERI FŐTISZTVISÉLŐ LA-TÓGATÁSA A MEGYÉNÉL. Nagyvárad. Saját tud. Dr. vitéz Nyiredy Géza miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdélyi földbirtokpolitikai főosztályának vezetője hétfőn délután a kolozsvári gyorsal Nagyváradra érkezett. Hivatalos látogatásokat tesz a vármegye vezető tisztviselőinél és a gazdasági felügyelősegen s kedden a vármegye területén végez felülvizsgálásokat.

Sulyosan elítéltek három tejdrágit. Nagyvárad. Saját tud. Sulyos ítéleteket hozott az uszorabíróság három árdrágitási ügyben. De Hegyvári Sándor előállítására Vácok Imre nagyszántói lakost hat hónapi börtönre és három évi jogvesztésre ítélték, mert két éven keresztül a tejet többeknek 50, 60 és 70 fillérért adta, a tejárusítást pedig iparszerűen üzte. Az ítélet jogerős. — Ugyanazok Hegyvári ügyész előállítására 6 hónapi börtönre és három évi jogvesztésre ítélték Csörtin Jánosné nagyváradói lakost, aki 1941. és 1942. évben a tejet többeknek drágábban adta. Az ítélet ellen a vád és védelem képviselője semmisségi panaszát élte. — Magyar Mihályné biharszentandrászi lakos 2 hónapi fogházat és egy évi jogvesztést kapott, mert 1942. tavaszán drágábban árulta a tejet. Az ítélet jogerős.

FELÜLVIZSGALJA AZ ALISPÁN A KÖZSÉGEK KÖLTSÉGVETÉSEIT. Nagyvárad. Saját tud. Az alispán egymás után vizsgálja felül a biharszentandrászi járások községeinek költségvetését. A múlt hét napig tartózkodott a járás székhelyén. Csütörtökön Margittára utazik, hogy az ottani főszolgabírói hivatalban a járás községeinek költségvetését felülvizsgálja.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDET-MÉNY. A zilahi rom. kat. egyház tulajdonát képező „Aranyasa” vendéglő és szálloda bérletére versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok 1942. évi december hó 1. napjáig nyújtandók be a zilahi rom. kat. plébániahivatalhoz, ahol a részletes feltételeit is megtudhatók.

Nagyvárad térképe
 fekete nyomással P. 1-80
 kapható a
MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

A MUNKÁSFŐISKOLA KEDD ESTI ELŐADÁSA. Kedden este 7-9 óráig tartja előadását a Munkásfőiskola. Előadók: 7-8-ig Tátray Barnabás gimnáziumi tanár (történelem), 8-9-ig dr. Szabó Lajos református lelkész (szónoklás). A Nemzeti Munkaközpont titkársága kéri az összes beiratkozott hallgatókat, hogy az előadásra pontosan jelenjenek meg.

FELHÍVÁS A HÁTRALÉKOS ADÓZÓKHOZ. Nagyvárad város adóhivatala 10219-1942. adóhiv. szám alatt felhívást adott ki: Felhívom azokat az adózó polgárokat, akik adótartozásaikat nem rendezték, hogy a végrehajtással járó magas költségek elkerülése végett tartozásukat a városi adóhivatal pénztárába haladéktalanul fizessék be. Az adózó, aki a múlt évi hátralékát és a folyó évi adótartozását kiegyenlíti, 2%-os kamattérítésben részesül. Nagyvárad, 1942. november 8. Dr. Békely Gyula s. k. városi tanácsnok, pénzügyi közigazgatási tanácsadó.

Modern **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL**
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Hálók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Intézkedett a polgármester a burgonyaellátás biztosítására

Nagyvárad. Saját tud. A burgonya-ellátás ügyében a polgármester tárgyalásokat folytatott dr. Dobay Algyézóval, a közellátási hivatal vezetőjével és dr. Fráter Lászlóval, a burgonyaelosztó központ nagyváradai főbizományosával. Megállapították, hogy a Futura vidéki szervezetei nem teljesítik kötelességüket, nincsenek meg kellőképpen megszervezve s ezért a burgonyaellátás nehézségekkel küzd. Tekintettel a közeledő télre, a polgármester a közellátásügyi minisztériumhoz és a Futura központjához fordult, hogy a Futura még a fagy beállta előtt 200 vagon burgonyát szállítsason Nagyváradra s a METESZ helyi megbízottja 100

vagon burgonyára kapjon kiutalást, ami által a város szükséglete fedezetet nyerne. Intézkedett a polgármester, hogy a nagyobb szállítmányok megérkezéig mindenki személyenként és hetenként két kilogramm burgonyát kapjon s ezt a mennyiséget a nagyobb-méretű szállítások bekövetkezésekor úgy fogják emelni, hogy egyszerre hosszabb időre legyen a fejadag kiszátható. Azoknál, akik különböző beszerzési központok révén már nagyobb mennyiséget kaptak, a vásárlási könyvben bejegyzik az ellátottság tényét. Hasonlóképpen tárgyalásokat folytatott a polgármester a tüzfűtélátás tárgyában is.

MEGNYILT Kiss János gyapjuszövetekben dusan felszerelt áruraktára
 Szent László-tér 5. szám. (Pável u. sarok)

Adókedvezményben részesülnek a sokgyermekes családoknak kiadott bérházak és lakások

Nagyvárad thj. város adóhivatala 10219-1942. adóhiv. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:
 A m. kir. pénzügyminiszter adókedvezményben részesítheti azokat a házbirtokosokat, akiknek bérházban lakó családok gyermekeinek száma a lakók összes lélekszámának — a háztartási alkalmazottak figyelmen kívül hagyásával — legalább a felét teszi ki.
 A törvény alkalmazása szempontjából a 18-ik életévüket még be nem töltött azokat a gyermekeket kell érteni, akik a házadó kivétele alapján szülő novemberi lakbérnegyedben ezt az életkort nem töltötték be.
 A ház tényleges birtokosa az adókedvezményre csak abban az esetben tartja igényt, ha a házat túlnyomó részben bérbeadás útján hasznosítja. Ebben a szempontból bérbeadásnak az a lakóépület lehet tekintendő, amelynek lakása a házadó tulajdonos helyiségeinek több mint felét bérbeadás útján hasznosítja.
 Ha a gyermekek száma az összes lé-

lekszámnak legalább 50%-át teszi ki, a házadónak és járulékaiknak 50%-át; Ha a gyermekek száma az összes lélekszámnak legalább 60%-a, a házadónak és járulékaiknak 60%-át; végül Ha a gyermekek száma az összes lélekszámnak 70%-át is meghaladja, a házadónak és járulékaiknak 100%-át kell utólag törölni.
 Abban az esetben, ha a házbirtokosnak a fentiek szerint adókedvezményre van igénye, a házadókiutalás, a befizetés után, de legkésőbb az adóév január havi végéig kell az igényét írásban bejelentenie a kedvezmény mértékének megállapítása és a törles elrendelése végett. A kérvényhez mellékelni kell:
 a) a főbirtok névjegyzékét;
 b) lakásonként az adóév utolsó napján a házadó tulajdonos által a házadóban élt 18 évesnél fiatalabb gyermek van, a születési (vagy házassági) feltüntetésével.
 A bejelentést a városi adóhivatalnál

KORONA Filmszínházban
 Jakoby Viktor világhírű operettje

Leányvásár

Szelezky, Sárdy, Kiss Manyi, Latabár, Bilicsy, Vaszary

KORSZAKALKOTÓ SPANYOL TALÁLMÁNY. Madridból jelenti a Stefani: (MTI.) Ma próbálták ki egy katonamérnök házólajmotor hajtású új találmányu készülékét, amely egy 40 méteres vonatot 125 kilométeres gyorsasággal viszi. A kísérlet fényesen sikerült.

Temetés. Erdős József 66 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a Rulikoveszky temetőben. — Krempanoszky Emília meghalt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a Stenberger kápolná-ból. (Erdélyi „Concordia“)

kell benyújtani. Azokat a házbirtokosokat, akik a bérházukban lévő lakásokat kizárólag több-gyermekes családoknak adják bérbe és ezt az elhatározásukat a m. kir. adóhivatalnál előzetesen nyilvántartásba vé-tették, az a kedvezmény illeti meg, hogy a kivett házadóból — minden lakás után külön-külön kiszámítva — egy-egy gyermek után évenként 5-50%-ot kell mindaddig törölni, amíg a kedvezmény feltételei fennállanak.

Ennek a kedvezménynek két előfeltétele van, nevezetesen: az egyik az, hogy a házban lévő lakásokat csakis több-gyermekes családoknak kell bérbeadni, a másik az, hogy a házbirtokos azt az elhatározását, hogy a házban lévő lakásokat kizárólag többgyermekes családoknak adja bérbe, köteles a m. kir. adóhivatalnál előzetesen bejelenteni.

A bejelentéseket írásban kell megtenni minden év január hó 31-ig és ki kell mutatni, hogy a házban lévő egyes lakásokban hány olyan gyermek van, akik ennek a hirdetménynek 2-ik bekezdésében foglaltak szerint a kedvezmény mértékének kiszámításánál figyelembe lehet venni.

Dr. Békely Gyula s. k. városi tanácsnok, pénzügyi közig. tanácsadó

Szerdán kezdődik a pótcukorjegyek kiosztása

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy a Közellátásügyi Miniszter ur a cukorjegyekre kiszolgáltatható cukor mennyiségét 60.100 kg-ra emelte fel. E fel-emelés következtében a Közellátásügyi Hivatal az orvosi igazolványok alapján a kiszolgáltatható pótcukorjegyek ki-osztását folyó hó 11-én reggel 8 órától a következő sorrendben eszközli:

- folyó hó 11-én, szerdán: A, B, C, Ce és D,
- folyó hó 12-én, csütörtökön: E, E F, G, Gy és H,
- folyó hó 13-án, pénteken: I, J, K, I és M,
- folyó hó 14-én, szombaton: N, Ny, O, Ó, P, R,
- folyó hó 16-án hétfőn: S, Sz,
- folyó hó 17-én, kedden: T, U, Ú, V, Z, Zs betűkkel kezdődő nevek jelentkezhetnek pótcukorjegyek átvétele végett.

Értesítem az érdekelteket, hogy akik az ugynevezett „beteg pótcukor adá-gyára igényt tartanak, azok kötelesek igényesük alkalmával hat hónaponál nem régebb kelteű tiszti, vagy városi orvosi igazolványukat magukkal hozni. Azok, akiknek hat hónapnál nem régebb kelteű hatóságai orvosi igazolvá-nyuk a Közellátásügyi Hivatalban már bent van, csak a jegy átvétele végett jelentkezzenek.

Egyben figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a jelentkezést fentiek szerint feltétlenül tartásuk be, mert a nem-fen-tiek szerinti jelentkezéseket csak fenti terv lejáta után fogadják a hivatal.

Nagyvárad, 1942. november 8-én,
 Dr. Sós s. k. polgármester.

Felakasztotta magát, mert nem sikerült a téglaegetés

Nagyvárad. Saját tud. Csomós János 38 éves téglagyári munkás szombaton délután öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. Hátrahagyott búcsúlevelében azt írta, hogy a „Delta” téglagyárban dolgozott, a téglaegetés nem sikerült és ezt nem éli túl. Az elkészített ember tettét nyomban a levél megírása után elkövette. Tetteére megadta az ügyészség az engedélyt.

SZÍNHÁZ

Sárga csikó

Vasárnap este Csepreghy Ferenc születésének 100 éves évfordulója alkalmából a Sárga csikó színművet elvénitette fel a Szigligeti Színház együttese. Megjelent József Ferenc főherceg, dr. Schriffert Béla püspöki helynök és dr. Soós István polgármester kíséretében és a polgármesteri páholyból nézte végig az előadást.

A darabnak nagy közönség sikere volt és a termet színiültig megtöltő nézősereg lelkesen ünnepelte a szereplőket.

Mint alakítást Márffy Vera Erzsikejét kell elsősorban említenünk. Bájosan kedves és közvetlen volt. Daniss Győző sulyosabb egyéniségéhez nem illt a szerep. Remek volt Ütő Endre és Barta András cigánylegénye. Tetszett Szabó ernő csárdás gazdája és Benkő Béla betyárja is.

A darabot Daniss Győző rendezte, a zenekart Matolcsy Zoltán sok igyekezettel irányította.

Színházi iroda közleményei:

Hétfőn este az idény legnagyobb sikerű operett-újítása az „Arany-sárga falevél” van a színház műsorán *filléres helyárrakkal*. Jegyek: 30 fillértől 170 fillérig.

„Bolond Ásvayné”, az idény legnagyobb színpadi sikere kedden és szerdán kerül ismét színre rendez helyárrakkal. Harsányi Zsolt színijátéka, mely a budapesti Nemzeti Színháznak még ma is állandó műsordarabja, a nagyváradi színpadon is oly hatalmas sikert aratott, amilyenre még nem volt példa. A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos idejében gondoskodni.

„Párisi express”, a bombasikerű operett-újítás csütörtökön este kerül színre rendez helyárrakkal, a bemutatkozó előadás pazar szereposztásában. 3 órás kacagó orkán a Párisi express minden előadása.

„Denevér”. Strauss János gyönyörű muzsikája nagyoperettje pénteken este premier bérletben kerül bemutatásra Kovács Irén koloratur primadonna felléptével. Gyönyörű kiállítás! „A”-bérleti előadása szombaton este. Vasárnap este bérletszínházban kerül színre a Denevér.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: Arany-sárga falevél.
Kedden este: Bolond Ásvayné.
Szerdán este: Bolond Ásvayné.
Csütörtökön este: Párisi express.
Pénteken este: Denevér (premier bérlet).
Szombaton délután: Gazdátlan aszszon.
Szombaton este: Denevér (A-bérlet).

Férfiruhákat használtak, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bemér-tér 1. (udvarban) lívasra házhoz jövek.

Egy halott és több súlyos sebesült

A Magyar Távirati Iroda jelenti: November 7-én 23 óra 15 perckor a 1269 számú tehervonat Csáktornya és Kiszabadka állomások közt a 666. számú szerelvényeiben a 42. számú vasuti őrház közelében pályamerénylet következtében kisiklott. A kisiklás következtében a mozdony, a kaulauzkoosi és 9 teherkoosi a vasuti töltés mellé zuhant körülbelül 2.8 méter mélybe. Két koosi a töltésen maradt.

Tóth Kálmán nagykanizsai mozdonyvezető meghalt. Békési György fűtő, Kéki András vonatvezető és Kékes Ferenc vonatfékező súlyosan megsérült. A vonat többi személyzete kisebb sérüléseket szenvedett. A megromlott pályatest helyreigazítása ma estére várható. A pályát hatvan méter hosszúságban tette tönkre a kisiklás. A csáktornyai esendőség megállapította a kisiklás okát.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6. órák vétele, eladása, szakosított alakítása, javítása

SPORT

Pontot hagyott Ujpesten a NAC

Kikapott a Vasas — két ponttal vezetünk az első helyen

Megyery-úti pálya 12.000 néző. Játékvezető Lantos.

Izgalmas küzdelem után ritkán látott szép játékkal döntetlen eredményt hozott a találkozó. A mérkőzés nagyobb részében az Ujpest támadott, de a nagyváradiak szorványos támadásai veszélyesebbek voltak. A mezőny legjobb embere Zsengellér, az Ujpesti középcsatár volt. A mérkőzés ujjesti támadásokkal kezdődik. Az ötödik percben eredménytelen sarokrugás van a NAC kapuja előtt. A hetedik percben Béké hibájából Halátú lefut, beadásából Bodola belőve a vezető gólt. A NAC góljára feleletként tovább támad a hazai csapat. A 20. percben Zsengellér lövését Vécsey fogja. A 27. percben Zsengellér Tolvajnak ad, aki mellé 16. A 32. percben Barna megsérül és öt percre kiáll. A 38. percben kavargódás van a nagyváradi kapu előtt. A félidő Ujpest támadásaival ér véget.

Szünet után is az Ujpest irányítja a játékot. Később a NAC is feljön. A 9. percben Tolvaj fejesét a kapuf menti. A 11. percben az ujjesti védelem hibájából Sárvári kiszökik, de négy méterről az üres kapu felé rugja a labdát. 15. percben Zsengellér kiugrik a védők közül, lövését Vécsey védi. 19. és 20. percben Halátú, majd Sárvári lö. mellé. Az ujjesti csatárok idegesen játszanak és három sarokrugást hagynak kihasználatlanul. A 27. percben Kármán szabadrugását Zsengellér Pozsonyhoz továbbítja, aki ki egyenlít. Ujpest tovább támad, de Tolvaj a legkedvezőbb helyzetekben is ront. A 31. percben Sárvári jól szökötti Halátú, aki pár lépésről is mellé lö. A 36. percben Tolvaj lövését Vécsey menti. Ezután Szusza hibázik, majd ismét ő veszélyeztet. A 44. percben Perényi beadását a jól tömörülő ujjesti védelem elrugja a NAC belsejébe.

Kispest—Vasas 2:1 (1:1).
Ujvidék—Szolnok 3:2 (1:0).
Törekvés—Haladás 3:2 (2:1).
WMFC—KAC 3:1 (2:1).
SalBTC—DiMÁVAG 6:1 (3:1).
Szeged—Gamma 1:0 (1:0).

Elektromos—Ferencváros 3:2

Játékvezető Szőke II. A második félidő 36. percében a mérkőzés félbeszakadt. A játékvezető ekkor a második 11-est ítélte meg a Ferencváros ellen. A közönség akkor berohant a pályára, mire a játékvezető a mérkőzést lefújta. A Ferencváros mindkét gólját Ónodv, az Elektromosét Pázmány tizenegyesekből és Fűzi lötte.

A fenti eredmények alapján a bajnoki táblázat az alábbiak szerint alakul:

1. Nagyvárad	11	8	2	1	40:12	18	
2. Vasas	11	7	2	2	29	17	16
3. Csepel	11	7	1	3	43:27	15	
4. Ujvidék	12	5	5	2	28:26	15	
5. Szolnok	11	6	2	3	36:19	14	
6. Ferencváros*	10	5	3	2	33:21	13	
7. SalBTC	11	4	5	2	32:28	13	
8. Gamma	11	4	4	3	30:23	12	
9. Ujpest	11	5	2	4	27:26	12	
10. DiMÁVAG	11	5	2	4	23:29	12	
11. Kispest	11	2	3	6	19:28	7	
12. Haladás	11	2	3	6	19:38	7	
13. Törekvés	11	2	3	6	13:31	7	
14. Szeged	11	2	2	7	17:46	6	
15. Kolozsvár	11	2	1	8	20:31	5	
16. Elektromos*	11	2	0	9	16:22	4	

* Az Elektromos—Ferencváros félbenmaradt mérkőzés eredményét nem számítottuk be a táblázathoz.

Kerületi bajnoki eredmények

A NAC II. egy kicsit könnyelműsködött a gyulai csapattal szemben, az NMK-Törekvés viszont erős akarással gyűrte maga alá a MAV-ot

Szép futballidőben játszották le vasárnap az Erzsébet-ligeti pályán helyi csapataink a kerületi bajnoki mérkőzéseiket. Az esélyes csapatok győztek s mindkét mérkőzésen igen szép játékot láttunk. Az eredmény az alábbiak szerint alakult ki:

NAC II.—Gyulai TE 6:3 (2:0).
Játékvezető Kovács. Változatos és izgalmas játék után a NAC egy kicsit

könnyelműsködött és ez három bekapott góllal keült. A hazai gólokon Rácz, Veres és Csöke osztozkodtak.

NMK-Törekvés—MAV 4:1 (1:1).
Játékvezető Rácz. Nívós mérkőzést vívott a helybeli két csapat a bajnoki pentokért. Hol a MAV, hol a Töri kapuja volt veszélyben. Azonban a Törekvés támadásai tervszerűbbek és veszélyesebbek voltak és a játékosai is mind kifogástalanul játszottak. A gólokat Góznér, Hanga, Papp, Turkus, illetve Róth rúgták.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt briliánsot vásárol Farján János-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185
Jó karban levő harmóniumot keres az almásfegyverneki plébánia. Ajánlatok a kiadóban.

Eladó regénytár. Dr. Baditz. Miskolc. 158

Jó hangú rádió, olcsón eladó. Kovács, Halász-u. 14. 378

Majdnem új diófa ebédülő eladó. — Hitler Adolf-u. 19 Winkler. 377

Gyökérsződség, sárgarépa, káposzta szükségletét idejében szereze be

Jurcsáknál
Mussolini-tér. Telefon 11—96
Kitűnő sütőtök érkezett

Bánáiban. Romániában érdekelne 10—15.000 pengő értékű eladó lakóház vagy birtok, Zsigmond Jenő, Csik-szentmihály, Csik megye. 370

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356

Ingatlan

Ha ingatlant venni vagy eladni akar, úgy forduljon bizalommal

Pintér János eng.
ingatlanforgalmi irodához
Hitler Adolf u. 15. — Tel. 1400., 1040.

Eladó kétszobás, konyhás magánház. Össztelep. Bajnok-u. 13. 378

nyelés

HELYETTEST KÉRES két évre katonai szolgálata bevonult kántor, Di-jazása havi egyszáznyolcvan pengő étstóla, Levélbeli jelentkezés Nagyvárad Csáky-utca 4. címre. Határidő november 25. Megegyezés esetén utiköltség megtérül. 378

Hűlőléle

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 667

ZIPZAR szakosított javítása Jaka' műszerésznel, Kossuth-utca 5.

Kölcsönök kaphatók betéltámaszra. Eladó sok ingatlan Jelinc ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 358

a MAGYAR LAPOK"-at
Kávéházakban és vendéglőkben kérje

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Tulajdonos: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt.
Székhely: Nagyvárad, Szigligeti-utca 5. szám

Készült a Szent László-nyomda r. t. környörgőgépén, Nagyvárad, Szigligeti-utca 5. szám